

BUITENLAND

Merel Tielemans liep van september tot december 2008 co-schappen in Berekum (Ghana).

Na al enige weken in het ziekenhuis aan het werk te zijn, ga ik aan de slag op de "Fever's unit". Op deze afdeling liggen voornamelijk tuberculose patiënten, van wie ongeveer de helft ook met HIV geïnfecteerd is. Tijdens de ronde op maandagochtend laat ik mij telkens weer verbazen door het vergevorderde stadium waarin patiënten zich in het ziekenhuis presenteren. Regelmatig komen mensen letterlijk meer dood dan levend het ziekenhuis binnen. Dan meldt de 43-jarige Mensah zich op de spoedeisende hulp, ernstig verzwakt en vel over been. Hij blijkt sinds twee jaar last te hebben van hoesten, algehele malaise en gewichtsverlies. Hij heeft vanwege deze klachten al meerdere malen het ziekenhuis bezocht. Omdat hij weinig geld heeft, is hij echter niet in staat zich fatsoenlijk te laten behandelen. De afgelopen twee jaar hebben artsen verschillende pogingen gedaan

'Geen geld betekent in veel gevallen geen behandeling'

diagnostiek en behandeling in te zetten. Tot nu toe was dit tevergeefs. Als er een thorax-foto gemaakt moest worden of Mensah moest worden opgenomen, ging hij linea recta terug naar zijn dorp. Want geen geld betekent in veel gevallen immers geen behandeling. Of... je wordt wél behandeld, maar niet uit het ziekenhuis ontslagen totdat je de rekening betaald hebt. Dat was ook geen optie.

Waarom laat Mensah zich nu dan wel opnemen? Hij vertelt met enige trots dat hij een ziektekostenverzekering afgesloten heeft. Deze verzekering kost weliswaar maar 20 cedi per jaar (ongeveer € 15,-), maar voor veel Ghanezen is dit nog steeds een fors bedrag. Daarbij komt dat Ghanezen anders denken over verzekeringen. Stel je voor dat je het hele jaar niet naar het ziekenhuis hoeft, dan is het zonde dat je die 20 cedi hebt uitgegeven. Het is dan ook niet ongewoon dat mensen eerst een ziektekostenverzekering afsluiten en dan direct doorlopen naar het ziekenhuis.

Terug naar Mensah. Na langdurige antibiotische behandeling voor een longabces is hij voldoende opgeknapt om uit het ziekenhuis ontslagen te worden. Hij is nog steeds graatmager en zwak, maar het verschil met het begin van de opname is groot.

Op een dag, weken later, ben ik met een medisch team in een afgelegen dorp om daar spreekuur te houden. Halverwege de middag zit er een patiënt voor me, zónder klachten. Op dat moment dringt het tot me door: dit is Mensah. Hij zit stralend voor me en is flink aangekomen. Hij is haast onherkenbaar, zo groot is het verschil met de man die wekenlang in het ziekenhuis heeft gelegen. Wow! Mijn dag kan niet meer stuk.

Talenten strikken voor de toekomst

Tien excellente studenten namen deel aan de Neurotop Summerschool. Het doel vanuit de afdeling Neurologie: deze jonge talenten motiveren om straks te kiezen voor het specialisme neurologie. 'Ik ben nu nog meer gemotiveerd om neuroloog te worden.'

GIJS MUNNICH

De summerschool kost je een week vakantie, je krijgt er geen extra studiepunten voor... 'Maar het is het meer dan waard', aldus student Anne Kurver. 'Hoe de hersenen iemands functioneren beïnvloeden, is ontzettend interessant. Neem bijvoorbeeld het "bevrozen" tijdens het lopen, wat bij Parkinson voorkomt. Deze mensen blijven met hun voet "plakken" aan de grond. Maar als ze een zebepad zien, lukt het wel om normaal te lopen. Het is toch fascinerend hoe dat kan?'

De Neurotop Summerschool is georganiseerd door de afdeling Neurologie van het UMC St Radboud. Van 29 juni tot en met 3 juli volgen tien derdejaars studenten Geneeskunde dit extracurriculair onderwijsprogramma. Deze masterclass is voor studenten met een duidelijke interesse in de neurologie. Neurologen en promovendi verzorgen lezingen en onderwijs. Ook vertellen patiënten over hun aandoening. De nieuwste ontwikkelingen in de patiëntenzorg en wetenschap komen aan bod. Met als 'grand finale': het presenteren van een eigen onderzoeksvoorstel, dat iedere student gedurende de week heeft moeten schrijven.

Passie overdragen

Het doel van de summerschool is om de talentvolle studenten te enthousiasmeren om zich later te specialiseren tot neuroloog. 'De studenten zijn geselecteerd op hun motivatie en studieresultaten, maar ook op hun activiteiten naast de studie', vertelt neuroloog Gea Drost. 'We hebben mensen geselecteerd die later heel goed wetenschappelijk onderzoek zouden kunnen doen, maar die ook sociaal vaardige dokters worden. De twee studenten met het beste onderzoeksvoorstel bieden we een student-assistentschap aan. Zij mogen op onze afdeling hun eigen voorstel uitvoeren.' Het volgen van de summerschool is bikkelen en lange dagen maken. Terwijl het buiten snikheet is, zwoegen binnen de studenten op hun onderzoeksvoorstel. 'Ik ben vannacht tot half twee bezig geweest', vertelt student Niek Hugen. 'Het is pittig, maar enorm leerzaam. Het kleinschalige onderwijs werkt heel goed en motiveert enorm. Je kunt de docenten direct benaderen als je meer wilt weten. Je krijgt echt de kans je in de stof te verdiepen. De neurologen weten daarbij hun passie voor het vak heel goed over te dragen.'

Dat heeft effect. 'Ik ben nu nog meer gemotiveerd om neuroloog te worden', zegt Anne Kurver. 'Vooral kinderneurologie vind ik interessant.' Voor Hugen is neurologie door de summerclass 'een reële optie om later voor te kiezen'. Neuroloog Drost: 'De summerschool is een investering in de toekomst. Mogelijk dat we zo de toptalenten aan ons kunnen binden. De afdeling Neurologie levert kwalitatief hoogstaande patiëntenzorg, ook onze wetenschappelijke output is groot. Het investeren in talent is één van de manieren om de kwaliteit van de afdeling straks voort te zetten.'

Van 29 juni tot en met 3 juli volgden tien derdejaars studenten Geneeskunde de Neurotop Summerschool.

Foto: Jan van Teeffelen

Groeps-sms om dienstvervangning te regelen

Coördinerend verpleegkundigen moeten vaak uren collega's bellen om bij ziekte of een andere calamiteit een dienstvervangning te regelen. Daar zijn ze nu op de verpleegafdeling Verloskunde de pilot groeps-SMS voor begonnen. Door in te loggen op een website waarop personeel met hun 06-nummer staat, krijgt een geselecteerde groep mensen met één druk op de knop een sms waarin ze gevraagd wordt een bepaalde dienst te vervangen. Wie eventueel kan, belt de afdelingssecretaresse. Zij geeft de gegadigden door aan de coördinerend verpleegkundige die vervolgens iemand benadert om de dienst over te nemen. Daarna verstuurt de coördinerend verpleegkundige een afsluitende groeps-sms om te vertellen dat het probleem is opgelost.

Hoofdverpleegkundige Carin Vonk was in eerste instantie wat huiverig om mensen in privé-tijd hiermee lastig te vallen. 'Maar het bleek dat iedereen enthousiast genoeg was en 90 procent van de mensen gaf gelijk zijn 06-nummer.' De nummers zijn ingevoerd op de website en er is meteen een onderverdeling gemaakt in groepen voor Q10: verpleegkundigen, zorgverleners en kraamverzorgenden. Zo kan makkelijk een selectie worden gemaakt wie de coördinerend verpleegkundige wil bereiken. Ook is het mogelijk mensen die op dat moment niet beschikbaar zijn 'uit te schakelen'. 'De website is erg eenvoudig en gebruikersvriendelijk', vertelt Vonk. 'Wij denken dat op deze manier omgaan met dienstvervangning de coördinerend verpleegkundige veel tijd gaat besparen.'